

5 Αυγούστου 2016

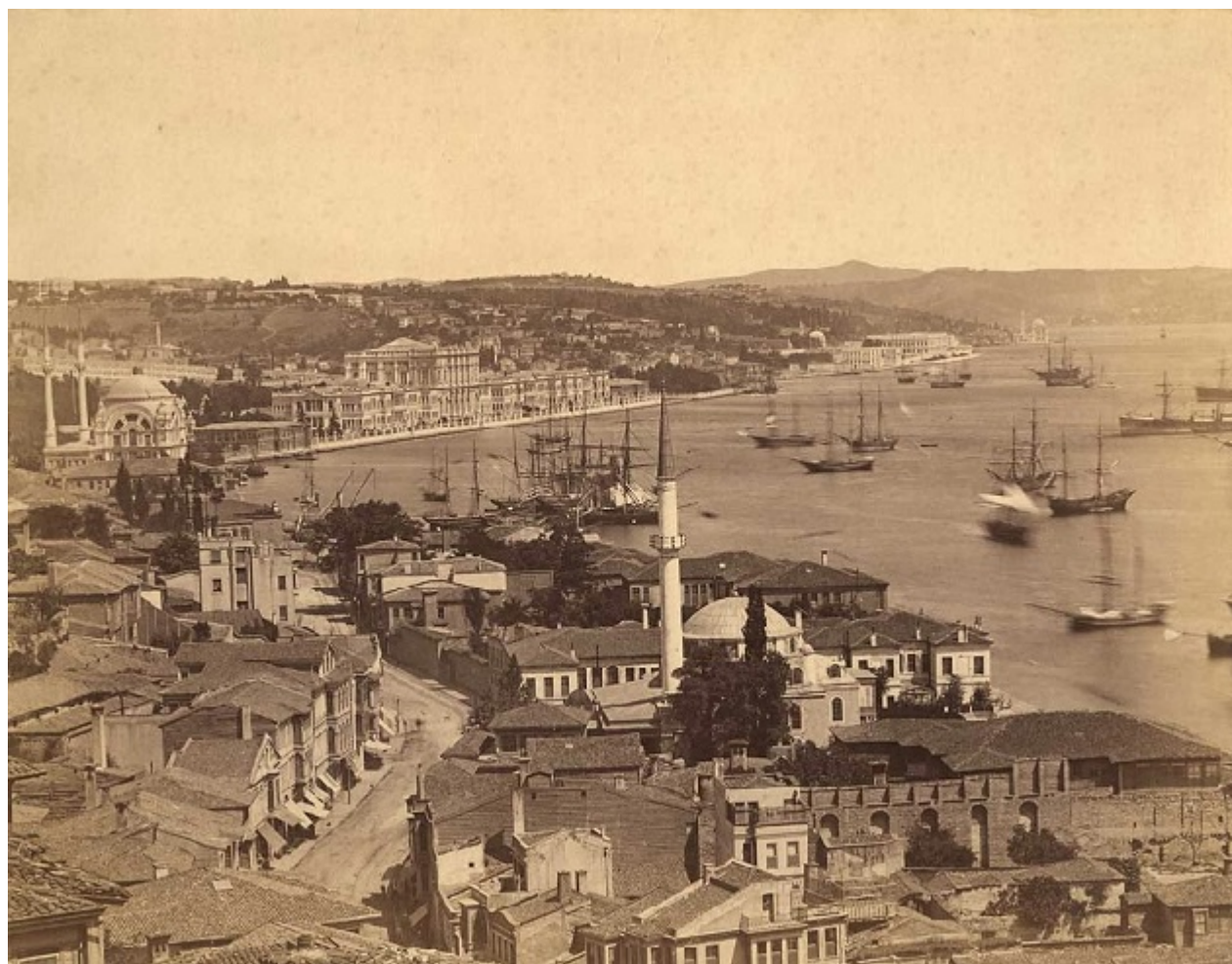
Με την πίστη ότι ο ήλιος θα ανατείλει και πάλι στην Κωνσταντινούπολη (Γέροντας Δοσίθεος Κανέλλος, Ηγούμενος Ι.Μ. Παναγίας Τατάρνης Ευρυτανίας)

[/ Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2aEPjiy>]

Ποιός θα τολμούσε να παλαίψη με τους νησιώτες κωπηλάτες, όταν κατά την Τρίτη του Πάσχα προκαλούσαν στο Λιβάδι, όποιον ήθελε από τους περιφημοτέρους παλαιστής (πεχλιβάν) των πέριξ; Ποιός χόρευε καλύτερα τον αρχαίο πυρρίχιο[42]με γυμνά ξίφη από τον Κορτέση Μάρκο[43];

Όμως έχουν και τα ελαττώματα των ναυτικών.

Είναι καυγατζήδες, πλεονέκτες, βάνουσοι, βλάσφημοι και προ πάντων μπεκρήδες που αναζητούν την ευτυχία της ζωής στον πάτο του βαρελιού. Κάνεις δεν μπορεί να πιστέψει το πόσο μεγάλοι πότες ήσαν, αν δεν έχει δει τον Νάνο (που όμως ήταν γίγας) της Χάλκης. Έβαλε στοίχημα ότι θα καταβρόχθιζε δέκα οκάδες[44] κρασί στο Λιβάδι μπροστά σε πλήθος θεατών. Το κρασί το έρριχνε στο στόμα του ο ταβερνιάρης με το χωνί και το κέρδισε!

Το 1853 οι κωπηλάτες στην Πόλι, ανήρχοντο σε είκοσι πέντε χιλιάδες και κωπηλατούσαν είκοσι χιλιάδες βάρκες (πιαδέ) διαφόρων μεγεθών. Απ' αυτές δέκα εξ χιλιάδες εκινούντο μέχρι το Ντολμά-μπαχτσέ και το Σκουτάρι και επετελούντο από είκοσι χιλιάδες καϊκτζήδες.

Τρεις με τέσσερις χιλιάδες από το Ντολμά-μπαχτσέ και το Σκουτάρι μέχρι το Φαναράκι, από πέντε χιλιάδες καϊκτζήδες. Επομένως μετά από τους αχθοφόρους (χαμάληδες) η πιο ταλαιπωρημένη και πιο πολυάριθμος τάξις των κατοίκων της Κωνσταντινουπόλεως ήσαν, προ της εισαγωγής των ατμοπλοίων, οι κωπηλάτες (που συγχρόνως ήσαν και ψαράδες).

Εάν μεταξύ των επαγγελματιών κατατάξουμε και την ζητιανιά, θα φέρουμε γέλια ή λύπη στον αναγνώστη;

Ναι, οι ζητιάνοι αποτελούν συντεχνία, εσνάφιον στην Κωνσταντινούπολι. Έχουν τους κανονισμούς των, τους μαστόρους και προ πάντων τον κορυφαίο της συντεχνίας, τον πρωτομάστορα.

Οπωσδήποτε κάποιος από εμάς άκουσε ή και είδε τον τυφλόν εκείνο γέροντα να ψάλλη με φωνή παραπονιαρική το κλασικό θρηνητικό του άσμα: «Μέρα και νύχτα στα σκοτεινά είμαι ο καϋμένος! Κόσμο ακούω και κόσμο δεν βλέπω... κ.λπ.»! Οι γυναίκες είναι παντού σπλαγχνικές και φιλόπτωχες, ιδίως όμως στην Κωνσταντινούπολι είναι φιλοπτωχότερες, ίσως γιατί εκεί η τύχη έχει πολλές στροφές. Μάλιστα λόγω των συχνών πυρκαϊών είναι συνηθέστερες, γι' αυτό ανοίγουν γρηγορότερα, πόρτες και παράθυρα για να γεμίσουν τις τσέπες ή τον τορβά του τυφλού.

Ναι αλλ' αυτός ο τυφλός είναι ο πρωτομάγιστρος[45] των ζητιάνων. Αυτός δίνει το δεκανίκι ή το ραβδί, το δίπλωμα ούτως ειπείν στους συνεταίρους που εγκρίθηκαν. Χωρίς την άδειά του δεν μπορεί να ζητιανεύση ζητιάνος μπροστά σε εκκλησία, γιατί όλα τα δεκανίκια των συνεταίρων θα πέσουν στο κεφάλι του και ο κεχαγιάς[46] (όλες οι συτεχνίες έχουν τον κεχαγιά τους, έχουν και οι επαίτες) τον πετά έξω από την συτεχνία.

Αν κανείς έχει περιέργεια, αλλά και αν του βαστά η καρδιά του μπορεί να πάη την Δευτέρα το βράδυ (γιατί για τους ζητιάνους, όπως είναι φυσικό η Δευτέρα είναι γι' αυτούς η αργία και όχι η Κυριακή) ή μια μεγάλη εορτή στην ζητιανοφωλιά τους, σε σπίτι ευρυχωρότατο ή στο Διπλοφάναρο ή στο Σκορδαλιά-μαχαλέ θα δή πράγματα και θα δή ιδιοκτήτη με πλούσιον εισόδημα και θα δή αυτούς τους ταλαίπωρους πτωχούς να τραγουδούν, να γελούν, να αστεΐζονται, να φιλονεικούν, να μεθούν, να ατακτούν. Υπάρχει τέτοια ευθυμία, που δεν απαντάται σε άλλους πτωχούς που είναι αληθινά δυστυχείς. Μπορεί να παρευρεθή και στους γάμους τυφλής με κουτσό και τανάπαλιν. Ιδίως δε στις δώδεκα Νοεμβρίου κατά την οποίαν επιτελείται η μνήμη του αγίου Ιωάννου του Ελεήμονος, πατριάρχου Αλεξανδρείας, ο οποίος θεωρείται ο προστάτης των επαιτών, όλο το ζητιανολόγιον, ντυμένο με

καθάρᾳ ενδύματα, ἀφ' ου το πρῶν πανηγυρῖση με ἀρχιερατικῆ θείᾳ Λειτουργίᾳ μετ' ἀρτοκλασίας, θα συγκεντρωθῆ το βράδυ γύρω ἀπό κοινόν τραπέζι, πλούσιο ἀπό συγκεντρωμένους ἐράνους, που στο τέλος ἐκτρέπεται σε ὄργια.

Ἀν ζητήσῃ να εἰσέλθῃ και στο σπίτι του πρωτομαίστρω, θα τον εὖρη ντυμένον ἀρχοντικῶς να καπνίζῃ στην γωνιά του. Θα δῆ την γυναίκα του και τις θυγατέρες του με πλούσια ἐνδυμασία και στολίδια. Ἀν δε ἐξετάσῃ λεπτομερῶς θα μάθῃ ὅτι κάθε μία ἀπό τις θυγατέρες του ἔχει προίκα τριάντα με σαράντα χιλιάδες γρόσια[47]».

Σημείωσις ἐν εἴδει ἐπιλόγου.

Μεταγλωττίζων τα ἀνωτέρω ἠσθάνθη λύπην ἀφατον ἕως δακρύων. Διερωτήθη πολλᾶκις που εἰσὶ ἐκεῖναι αἱ ἡμέραι δόξης και εὐκλείας της ὁμογενείας; «Τις ἡμᾶς ἐβάσκανε»; (Γαλάτας Γ,Ι). Και νοερῶς εθεώρουν το ὠρολόγιον της θυγατρὸς της Λωξάνδρας ἀπό το βιβλίον της Μαρίας Ἰορδανίδου «Σαν τα τρελλὰ πουλιά».

Ἐγραφεν ὑπό τους ὠρολεπτοδείκτας:

“Time is

Time was

Time is not”

Και γράφων ταῦτα ἐνεθυμήθη το ὁμηρικόν: «Ἡ ἥλιος κατέδυ και ἐπὶκνέφας ἦλθεν». Ὁ ἥλιος ἔδυσε και ἔπεσε σε σκοτεινιά... Ἐν ἀπομένει· ἡ ἐλπίς. Ἐλπίζομεν ὅτι ὁ ἥλιος ἀνατελεῖ και πάλιν.

42. Πυρρίχιος: χορὸς πολεμικός, ἐξ ὀνόματος Πυρρίχου τινὸς Κρητὸς ὁ ὁποῖος πρῶτος τον εφεύρε. Ὁ ἐν λόγῳ ἐχώρευε μᾶλλον ζεῖμπέκιον.

43. Μάρκος Κορτέσης: ἦτο υἱὸς προκρίτου (Τζορμπατζή) της Χάλκης. Ὁ πρέσβυς της Ρωσσίας Στρογγανώφ στην Κωνσταντινούπολη ἐκπλαγείσ ἀπό την χορευτικὴν του δεινότητά το 1820 του ἐδώρησε ἕνα χρυσόν ξίφος. Ἐχει και ἄλλην ἱστορίαν ἀλλ' οὔτου παρόντος.

44. 10 Ὀκάδες: 12,280 κιλά.

45. Μάγιστρος: ἐκ του λατινικοῦ magister. Ὁ ὑψιστος μετὰ τον αυτοκράτορα, βαθμὸς ἐν τη πολιτείᾳ. Ἐξού ἡ λέξις μαίστρω, μάστορας.

46.Κεχαγιάς: εκ του περσικού κετχουντά, ο διαχειριστής, ο επίτροπος, ο επόπτης, ο επιμελητής.

47. Εκ των εμβόλων της Πόλεως (των μακρών αυτής στοών κατά τους χρόνους της Ρωμανίας, ένθα επαιτούσαν) ωνομάσθησαν εμβολάριοι και εκ παραφθοράς «μπολιάρηδες». Προήρχοντο οι πλείστοι εκ των αγόνων χωρίων των Κραββάρων, της ορεινής ήγουν Ναυπακτίας. Όρα περί τούτων εις τον «Ζητιάνον» του Ανδρέα Καρκαβίτσα.

Πηγή: «Ημερολόγιον 2011», έκδοσις Οικουμενικού Πατριαρχείου.